

[Wilhelm.]

Hvad ligger der i det her såkaldte beboerdemokrati? Beboerne har ret til at drøfte budgettet, men har ingen indflydelse på beslutningerne. Beboerne har ret til at rådgive om driften, men ingen indflydelse på den egentlige drift. Beboerne har ret til at blive orienteret om afskedigelser og ansættelser af ejendomsfunktionærer, men ingen reel indflydelse på det. Beboerne har ret til at foreslå forbedringer i ejendommen, men ikke nogen beslutende myndighed. Det ligger andre steder. Den eneste eksakte beføjelse, beboerne har i denne demokratiseringslov, er en beføjelse til at udarbejde en husorden. Og selv denne beføjelse har man ment at måtte amputere ved at sige: medmindre ejeren har væsentlige grunde til at modsætte sig det.

Jeg er i den situation, at jeg i vurderingen af dette beboerdemokrati for så vidt er enig med fru Kirsten Jacobsen og derfor selvfølgelig også i konklusionen om holdningen til det kommer til det modsatte resultat af fru Kirsten Jacobsen, som sagde, at det her sker der nok ikke nogen større skade ved, det giver kun anledning til snak. Jeg mener, at man ved at opstille noget sådant og kalde det beboerdemokrati, simpelt hen har lagt gift for alt, hvad man måtte forstå ved mere reelt demokrati, at man med disse narresutter, disse gulerødder, snarere gør folk desillusionerede, gør dem frustrerede over for en egentlig medindflydelse, og især når man som hr. Knud Damgaard med hans stærke varme, som det blev omtalt her, stiller sig op og siger, at her er en masse landvindinger på dette område om demokratiet.

Beboerne får 3 uger til at ytre sig, før ejeren kan iværksætte væsentlige forbedringer eller opsigte lejere. Men selv dette med de 3 uger til at ytre sig falder væk, hvis beslutningen er uopsættelig. Jeg ved ikke, hvad det er for beslutninger, man forestiller sig skulle være uopsættelige, når det drejer sig om at opsigte lejere eller foretage væsentlige forbedringer. Hvad er det for beslutninger, der er så uopsættelige, at det ikke kan vente i 3 uger?

Selv den slags gulerødder skal altså have deres forbehold: hvis beslutningen er uopsættelig, og det er, hvad der er i det. Der er retten til at drøfte, retten til at rådgive, ret-

ten til at blive orienteret, retten til at foreslå, retten til at udarbejde en husorden, men med forbehold, og retten til at ytre sig inden for 3 uger, men selv med forbehold dér. Det er, hvad der er i det.

Så er der bytteretten, og der blev sagt — jeg tror, det var af venstres ordfører — at undtagen i ganske særlige tilfælde har man denne bytteret. Jeg har ikke tallene for det her, men vil da prøve at få dem frem i udvalget, om disse ganske særlige tilfælde nu også er undtagelsen. Når man holder beboelsejendommene med under 13 lejemål ude, og når man formentlig om lidt får bekræftet af boligministeren, som man fik det tidligere ved et tilsvarende lovforslag, at her drejer det sig ikke om, at det er ejerforholdet, der bestemmer de 13, men det er matrikelnumrene, så bliver det et endnu lavere antal ejendomme, der kommer op over denne grænse. Når man holder dem ude og man i øvrigt betinger sig, at folk har boet der i 3 år, med den skifthyppighed, vi kender, er det så i virkeligheden de sjældne tilfælde, der holdes uden for bytteretten, eller er det i realiteten flertallet?

Jeg skal ikke gå mere i detaljer med dette lovforslag, som man kunne sige som fru Kirsten Jacobsen er uskadeligt og bare vil føre til snak, men jeg mener, det i sig selv er skadeligt at komme med noget, man foregiver er demokrati, og som bare kan føre til snak. Jeg skal kun tage et enkelt punkt op, nemlig vedrørende § 72, og sige, at det løfte, som boligministeren tidligere har givet til lejerforeninger om at skærpe bestemmelserne om mellemmand ved kontraktindgælder for lejemål, er ikke opfyldt med dette lovforslag, ligesom det ikke var det med det tidligere fra S-SF-flertallet, og det synes jeg selvfølgelig, at man skal se at få kigget på.

Så er der den midlertidige regulering af boligforholdene. Det er den, der kører under den falske varebetegnelse: omkostningsbestemt leje. Det er netop alt andet end omkostningsbestemt leje. Det er et nyt lejeprincip, som går ud på, at uanset hvad de faktiske omkostninger er — egentlige drifts-omkostninger og så de faktiske kapitaludgifter — så beregner man sig et afkast af en fuldstændig fiktiv størrelse, nemlig seneste vurdering, som alle og enhver ved intet har med den reelle gæld, der står i den pågæl-